

Spodbujanje inkluzije s praksami, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah – Smernice za odločevalce

Smernice so nastale kot del projekta 'Evidence-Informed Practice for School Inclusion [EIPSI] (2020-1-ES01-KA201-082328)', ki ga financira Program za strateško partnerstvo ERASMUS+.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

KAZALO

UVOD.....	I
1 OPREDELITVE.....	1
1.1 PRAKSE, KI SLONIJO NA ZNANSTVENIH UGOTOVITVAH (EIP).....	1
1.2 SOCIALNA INKLUZIJA.....	1
1.3 OBLIKOVANJE POLITIK	1
2 SMERNICE	2
2.1 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA MEDNARODNI RAVNI	2
2.2 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA NACIONALNI RAVNI	2
2.3 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA LOKALNI RAVNI	3
2.4 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA RAVNI ŠOLE.....	3
3 PRIMERI DOBRIH PRAKS	5
3.1 DOBRE PRAKSE NA RAVNI ŠOLE.....	5
3.1.1 Sodelovanje osnovnih in srednjih šol za spodbujanje inkluzije.....	5
3.1.2 Transformacija osnovne šole s pomočjo znanstvenih ugotovitev za spodbujanje inkluzije.....	5
3.1.3 ‘Gheorghe Lazăr’ National College	5
3.1.4 Projekt ZNAČAJ (Characterul).....	6
3.1.5 Projekt Pogovarjam se o sebi (Să-ți vorbesc despre mine).....	6
3.2 DOBRE PRAKSE NA LOKALNI RAVNI	6
3.2.1 Omrežja za spremembo	6
3.2.2 Romunsko-danski center za integrirano edukacijo (RODACIE).....	7
3.2.3 Občina Žalec kot mediator v integraciji otrok priseljencev	7
3.2.4 RoDaWell – Romunsko-danski center za dobrobit otrok (okrajna raven)	8
3.2.5 Projekt RESCUR, deskanje na valovih	8
3.2.6 AMN projekt za poklicno usmerjanje in svetovanje.....	9
3.3 DOBRE PRAKSE NA NACIONALNI RAVNI	9
3.3.1 Curriculum.nu – Skupaj gradimo osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje prihodnosti.....	9
3.3.2 OrKa – Program za analizo nacionalnega preverjanja znanja.....	10
3.3.3 Usposabljanje za učitelje “Od raziskave do razreda”.....	10
3.3.4 Na poti k oblikovanju edukacijskih politik, ki sloni na znanstvenih ugotovitvah - Mehanizmi za mobilizacijo vednosti in raziskovanja v edukaciji.....	10
3.3.5 Šole ugotovitev.....	11
3.3.6 Project CRED (Curriculum Relevant, Educație Deschisă – Relevantni kurikulum, odprta edukacija za vse).....	11
3.3.7 Projekt ROSE (projekt srednješolskega izobraževanja)	12

3.3.8	Projekt QIE (Quality inclusive education – Kakovostna inkluzivna edukacija).....	13
3.3.9	Virtualna podjetja (VEs) (Firme de Exercițiu).....	13
3.3.10	Osebnostni razvoj ter usmerjanje in svetovanje v šolskem učnem načrtu.....	14
3.4	DOBRE PRAKSE NA MEDNARODNI RAVNI	14
3.4.1	Spodbujanje uporabe znanstvenih ugotovitev pri oblikovanju edukacijskih politik v Flandriji.....	14
3.4.2	OECD Education and Skills Today: What Romania can learn from other countries to inform its strategic vision for education.....	15
3.4.3	CO:RE: Children online: Research and evidence – A knowledge base on children and youth in the digital age.....	15

UVOD

V hitro spreminjajočih se sodobnih družbah bo edukacija ohranjala svojo pomembno vlogo pri oblikovanju prihodnosti posameznikov in družb. Nobenega dvoma ni, da bo edukacija tudi v prihodnosti tista institucija, ki bo ključna za zmanjševanje vse večjih družbenih neenakosti in izključenosti. Vprašanje, ki pa ostaja odprto, je, *kako* se bo z izzivi in vprašanji spoprijela.

Danes obstaja širok konsenz (glej EK 2018, EU 2023, OECD 2022; tudi Brown 2017, Rose et al. 2017), da morata učinkovito poučevanje in vodenje v edukaciji temeljiti na praksah, podprtih z znanstvenimi ugotovitvami (ali EIP), in da le-te vodijo k izboljšanju učenja in dosežkov učencev. Počasi nastaja baza podatkov, ki kaže, da lahko upoštevanje znanstvenih ugotovitev na različnih ravneh edukacijskih sistemov pozitivno vpliva na rezultate poučevanja in učenja. Obstajajo pa tudi družbene in moralne zahteve po rabi praks, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah, posebej ko gre za naslavljanje socialnega izključevanja.

Uporaba EIP pa ne sme ostati zgolj zahteva za učiteljstvo, pač pa mora v enaki meri zavezovati tudi oblikovalce izobraževalnih politik na različnih ravneh odločanja: na šolski, lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni. Danes je morda bolj kot kdaj koli prej ključno, da se celoten izobraževalni sistem pri oblikovanju izobraževalnih izkušenj in priložnosti mladih opre na obstoječe dokaze, raziskave, podatke in znanje. Uporaba znanstvenih ugotovitev na različnih ravneh izobraževalnega sistema je ključna za odkrivanje različnih težav v izobraževanju; za vpogled v uspešnost in učinkovitost posameznih ukrepov; za zagotavljanje učinkovitega upravljanja virov, če naštejemo le nekaj področij, ki kličejo po uporabi in mobilizaciji obstoječega znanja.

Na naslednjih straneh predstavljamo smernice, ki jih vodstva šol in oblikovalci politik na različnih ravneh izobraževalnega sistema lahko upoštevajo pri načrtovanju izobraževalnih procesov in sprememb, ter jih pozivamo, naj ohranijo in okrepijo svoja prizadevanja, da bi vsem učencem zagotovili dostop do vseh možnosti in priložnosti, ki bi jih moralo ponujati izobraževanje.

Dokument pred vami je sestavljen iz treh delov. V prvem razdelku so določene osnovne opredelitve treh temeljnih pojmov, relevantnih za oblikovanje smernic: prakse, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah, socialno vključevanje oziroma inkluzija ter oblikovanje politik. Naslednji razdelek vsebuje smernice za oblikovalce politik, ki si prizadevajo spodbujati uporabo praks, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah v izobraževanju. Smernice so strukturirane glede na raven oblikovanja politik. Bralce vabimo, da smernice uporabijo tako, kot se jim zdi najprimerneje glede na njihove potrebe: smernice lahko služijo kot kontrolni seznam pri oblikovanju politik; kot ideje za pristopanje k izzivom; ali kot preprosta spodbuda za premislek. Zadnji razdelek ponuja nekaj primerov sodelovanja med oblikovalci politik in odločevalci na različnih ravneh, ter vpogled v obstoječa sodelovanja, ki naslavlajo vprašanja inkluzije, hkrati pa ponujajo vpogled v raznolikost EIP, ki jih različni deležniki že uporabljajo pri naslavljanju izzivov edukacije.

Literatura

Brown, C. (2017). Further exploring the rationality of evidence informed practice: A semiotic analysis of the perspectives of a school federation. *International Journal of Educational Research*, 82, p. 28-39. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2017.01.001>.

EC (2018). *Boosting teacher quality: Pathways to effective policies*. EC. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/95e81178-896b-11e8-ac6a-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

EU (2023). *JRC revitalised strategy*. EU. https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-mission-statement-work-programme_en

Rose, J., Thomas, S., Zhang, L., Edwards, A., Augero, A., Roney, P. (2017). *Research Learning Communities Evaluation*. Education Endowment Foundation.

OECD (2022). *Who Cares about Using Education Research in Policy and Practice? Strengthening Research Engagement*. OECD.

https://www.oecd-ilibrary.org/education/who-cares-about-using-education-research-in-policy-and-practice_d7ff793d-en

1 OPREDELITVE

1.1 PRAKSE, KI SLONIJO NA ZNANSTVENIH UGOTOVITVAH (EIP)

Za zagotovitev temeljne in delovne opredelitve predlagamo razumevanje EIP (praks, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah) kot aktiven angažma različnih pedagoških deležnikov s podatki, raziskavami in njihovimi konceptualizacijami. Po naših izkušnjah se EIP izkažejo za najučinkovitejše, ko so usmerjene v izboljšanje konkretnih vidikov poučevanja, odločanja, vodenja in stalnega strokovnega razvoja pedagoških delavcev. Dodatno lahko rečemo, da o EIP govorimo taokrat, ko sta poučevanje in vodenje osnovana na zavedanju in uporabi znanja, pridobljenega iz:

- raziskav, ki jih izvajajo raziskovalci;
- ugotovitev in vpogledov, ki jih učitelji pridobijo z refleksijo lastne prakse;
- ugotovitev, pridobljenih s sistematičnim zbiranjem podatkov na ravni šole ali edukacijskega sistema.

1.2 SOCIALNA INKLUZIJA

V najširšem smislu socialno inkluzijo razumemo kot prizadevanje za zmanjšanje neenakosti med učenci, ki izhajajo iz njihovih osebnih in družbenih okoliščin. Na ravni šole se socialna vključenost nanaša na našo zavezanost k prepoznavanju in odpravljanju različnih ovir, ki lahko vplivajo na učence pri doseganju akademskih in drugih izobraževalnih ciljev.

1.3 OBLIKOVANJE POLITIK

Oblikovanje politik je za namen našega projekta opredeljeno kot dejavnost ali proces, ki temelji na znanstvenih ugotovitvah in je zasnovano z namenom določanja, omogočanja in usmerjanja izobraževalnih procesov, pri čemer so pomembne politike na mednarodni ravni (npr. Evropska komisija ali njeni direktorati); nacionalni ali zvezni ravni (vlada ali njena ministrstva in javne agencije), lokalni ravni (regionalna ali lokalna uprava, odgovorna za izobraževanje) ter na ravni šole (upravni organi, ravnatelji šol ter združenja učiteljev).

2 SMERNICE

2.1 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA MEDNARODNI RAVNI

Kot raziskovalci in praktiki na področju izobraževanja spodbujamo mednarodne akterje in njihove agencije, da:

- podpirajo obstoječe mednarodne primerjalne raziskave (npr. PISA, TIMSS) ter razvijajo in krepijo tiste vidike, ki se ukvarjajo z vključevanjem in dosežki mlajših generacij ne glede na njihove družbene okoliščine;
- ohranjajo, razvijajo in finančno podpirajo mednarodna sodelovanja, izmenjave študentov učiteljskih programov ter izmenjave učiteljev na vseh ravneh izobraževalnega sistema (npr. ERASMUS+). Razviti bi bilo treba posebne pobude za spodbujanje sodelovanja med učitelji na različnih ravneh izobraževanja;
- še naprej spodbujajo in podpirajo (tudi finančno) države članice EU ter države kandidatke za pridružitve EU, da sodelujejo v mednarodnih primerjalnih raziskavah in izmenjavah ter hkrati spodbujajo in olajšujejo možnosti uporabe pridobljenih ugotovitev v skladu z nacionalno priznanimi potrebami in prednostnimi nalogami, ki so relevantne za posamezne nacionalne izobraževalne sisteme;
- zagotavljajo formalno, finančno in operativno podporo izobraževalnim ustanovam v državah članicah, da lahko vzpostavijo in vzdržujejo spletne platforme, ki zbirajo raziskovalne dokaze ter zagotavljajo, da so te platforme relevantne, dostopne in uporabniku prijazne.

2.2 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA NACIONALNI RAVNI

Kot raziskovalci in praktiki na področju izobraževanja spodbujamo nacionalne akterje in njihove agencije, da:

- evalvirajo svoje sisteme zbiranja in zagotavljanja kakovostnih podatkov za raziskave ter njihovo uporabo pri poučevanju in učenju;
- formalno, finančno in operativno podprejo oblikovanje celovitega omrežja, ki omogoča sodelovanje izobraževalnih ustanov in učiteljev. Takšna omrežja, ki spodbujajo in omogočajo širjenje in izmenjavo ugotovitev med relevantnimi akterji na vseh ravneh oblikovanja politik, bi lahko prispevala k bolj vključujočim in s tem bolj povezanim družbam;
- spodbujanje sodelovanje med različnimi ravni izobraževalnega sistema, s posebnim poudarkom na spodbujanju in nagrajevanju izmenjave znanja in podatkov ter na sodelovanju nižjih izobraževalnih ravni z univerzami;
- upoštevajo potrebo po uporabi EIP pri poučevanju in učenju pri oblikovanju mehanizmov in predpisov za ocenjevanje in vrednotenje dela učiteljev na različnih ravneh izobraževanja;
- spodbujajo in podpirajo različne nacionalne izobraževalne ustanove (agencije za zagotavljanje kakovosti, raziskovalne inštitute, izpitne centre) pri prizadevanjih za snovanje, zbiranje in širjenje podatkov, ki jih zbirajo, med učitelji in institucijami na nacionalni ravni (npr. RIC, PI, PEF);

- podpirajo sodelovalna omrežja relevantnih akterjev v civilni družbi;
- podpirajo spodbude za vzpostavitev posrednikov znanja (ki lahko, na primer, delujejo kot enote ali neodvisni organi);
- podprejo ustanavljanje enot in postopkov, ki olajšujejo vključevanje znanstvenih ugotovitev v prakso.

2.3 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA LOKALNI RAVNI

Kot raziskovalci in praktiki na področju izobraževanja spodbujamo lokalne oblasti, da:

- ustanovijo delovne skupine za konceptualizacijo, načrtovanje in analizo zbranih podatkov, ki so relevantni na lokalni ravni;
- spodbujajo skupine, sestavljene iz strokovnjakov, interesnih skupin (ravnatelj šol, učitelji, starši, administratorji ...), da se redno sestajajo (vsaj dvakrat letno) ter konceptualizirajo, načrtujejo in evalvirajo prakse za vključevanje in izvajanje politike inkluzije v svoji lokalni skupnosti;
- spodbujajo zbiranje in analizo podatkov, ki vključuje vsaj: a) podatke o novorojenih otrocih, ki bodo v naslednjih petih letih vključeni v predšolske ustanove; b) podatke o otrocih, ki se bodo v naslednjih petih letih vključili v osnovnošolsko izobraževanje c) podatke o številu priseljenskih otrok, ki se vključujejo v predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje, ter o zmogljivosti (učitelji, podpora učiteljem...) ustrezne šole in vrtca za obravnavo njihovih potreb in vključevanje v lokalno skupnost in institucije;
- spodbujajo mreženje za izmenjavo dobrih praks, razširitev pobud, razpravo o podatkih in skupno sprejemanje odločitev;
- olajšajo partnerstva med lokalnimi šolami in akademsko sfero (npr. sodelovalno raziskovanje);
- podpirajo evalvacijo in predložitev letnega poročila, ki temelji na zbranih podatkih, lokalnemu svetu skupnosti, s fokusom na inkluciji in rabi EIP za spodbujanje inkluzije;
- spodbujajo šole in vrtce v lokalnih skupnostih, da služijo tudi kot kraji za širjenje znanja o EIP.

2.4 SMERNICE ZA OBLIKOVALCE POLITIK NA RAVNI ŠOLE

Kot raziskovalci in praktiki na področju izobraževanja spodbujamo odgovorne osebe šol, da:

- ustanovijo skupine za spodbujanje, ki lahko služijo kot osrednji gonilniki eksperimentiranja in sprememb z uporabo EIP;
- olajšajo izmenjavo dobrih praks z drugimi šolami na območju;
- prepoznajo osebe v šoli, ki so ključne referenčne točke za učitelje in olajšajo njihov strokovni razvoj;
- zagotovijo čas, v katerem se učitelji lahko ukvarjajo z EIP;
- razvijejo šolsko kulturo in razumevanje, da mora biti vsako odločanje utemeljeno na znanstvenih ugotovitvah;
- spodbujajo uporabo in analizo različnih vrst podatkov za spremljanje napredka in sprejemanje odločitev;
- spodbujajo učitelje in šolsko osebje, da svoje pedagoške prakse oblikujejo s pomočjo znanstvenih ugotovitev;

- posvetijo pozornost razvijanju veščin, ki jih učitelji potrebujejo za zbiranje, analizo in uporabo podatkov na ravni razreda in šole;
- zagotovijo potrebne vire za olajšanje zbiranja, analize in uporabe podatkov;
- spodbujajo vodje šol, da aktivno in neposredno spremljajo uspešnost šole z uporabo različnih podatkov, vključno z rezultati učencev, anketami med starši, učenci, učitelji in skupnostjo, neformalnimi opazovanji in povratnimi informacijami.
- aktivno sodelujejo v dialogu z drugimi ravni odločanja, ki so ključne za oblikovanje okvira, v katerem se učitelji lahko ukvarjajo z znanstvenimi ugotovitvami);
- iščejo možnosti za sodelovanje z univerzami in raziskovalnimi centri.

Pri sledenju zgornjim smernicam se ravnatelji, učitelji ali drugo šolsko osebje lahko oprejo na priročnik **Načrt za razvoj in usposabljanje šol za spodbujanje inkluzije s praksami, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah**, ki smo ga prav tako pripravili v okviru projekta EIPSI. Priročnik šolam omogoča samo-evalvacijo zmogljivosti njihove šole za izvajanje pristopa EIP ter raziskovanje ustreznih smernic za implementacijo EIP.

3 PRIMERI DOBRIH PRAKS

3.1 DOBRE PRAKSE NA RAVNI ŠOLE

3.1.1 Sodelovanje osnovnih in srednjih šol za spodbujanje inkluzije

Odgovorna institucija: Osnovna šola Lava in Gimnazija Celje Center

O iniciativih: Skozi leta je veliko učencev iz Osnovne šole Lava svoje izobraževanje nadaljevalo na Gimnaziji Celje Center. V nekem trenutku je gimnazija ugotovila, da o svojih dijakih prvega letnika na začetku šolskega leta ve precej malo, kar pomeni, da potrebuje precej časa, da spozna posebnosti nove generacije v odnosu do znanja, ki ga imajo dijaki na predmetnih področjih ali morebitnih težav, s katerimi se posamezni dijaki srečujejo. Da bi zmanjšali čas, ki je potreben za spoznavanje dijakov in naslavljanje njihovih posebnosti, so vzpostavili partnerstvo z eno od lokalnih osnovnih šol - Osnovno šolo Lava. Učitelji obeh šol se letno srečujejo na sestankih, kjer učitelji osnovne šole delijo svoja opažanja in izkušnje z učenci z učitelji srednje šole. Na podlagi informacij o bodočih dijakih lahko gimnazija načrtuje in usklajuje posebne dejavnosti, ki naslavlajo specifične dane generacije ali posameznih dijakov, tako da so njihove potrebe zagotovljene kakor hitro je možno.

Spletna stran: /

Jezik: /

3.1.2 Transformacija osnovne šole s pomočjo znanstvenih ugotovitev za spodbujanje inkluzije

Odgovorna institucija: Osnovna šola Emili Juncalleda

O iniciativih: Javna šola Emili Juncalleda iz soseske Navas v Barceloni se je podala na pot premišljenih in usklajenih sprememb z namenom izboljšanja svojih pedagoških praks v luči naslavljanja raznolikosti učencev in zagotavljanja njihovega optimalnega razvoja. Začetek te transformacije se nahaja v projektih "Orodja za pedagoške spremembe" in "Mreže za spremembo", ki sta zagotovila pedagoško-teoretično osnovo za inovacijo v izobraževanju. Vključitev šole v projekt je omogočila utrditev teh pobud, prispevala pa je tudi k ozaveščenju članov šole o uporabi znanstvenih ugotovitev pri razvoju trajnostnih in učinkovitih sprememb.

Spletna stran: https://www.youtube.com/watch?v=8uiR2_cnKYQ

<https://agora.xtec.cat/ceipemili-juncadella/>

Jezik: katalonščina

3.1.3 'Gheorghe Lazăr' National College

Odgovorna institucija: Ministrstvo za izobraževanje, Romunija

O iniciativih: 'Gheorghe Lazăr' National College (šola za zadnjo triado osnovne šole in srednja šola v Bukarešti) je ena od 34 pilotnih šol v Romuniji, ki preizkuša inovativne pristope na področjih organizacije učnih načrtov in struktur ocenjevanja, ki jih prinašajo spremembe na sistemski ravni. Šola preizkuša krajše učne ure, ki se izmenjujejo z odmori, zamenjava testov z drugimi oblikami ocenjevanja, odprava semestrskih povprečij. Omenjena šola je bila ena od prvih šestih institucij s takšno organizacijo. Ministrstvo za izobraževanje je šoli odobrilo preureditev skupnega jedra učnega načrta v 11. in 12. razredu na način, ki

omogoča, da se učenci osredotočajo na predmete, ki jih zanimajo v povezavi s splošno maturo in sprejemnimi izpiti na univerzi. Poleg tega šola organizira poučevanje in učenje v mešanem sistemu poučevanja, z izmeničnim poukom v živo in na spletu, bodisi občasno bodisi redno v okviru tedenskega urnika. Cilj preizkušanja tega modela je optimizacija uporabe obstoječe infrastrukture in predvsem zmanjšanje stopnje opuščanja šolanja. Preizkušanje poteka od leta 2021 do leta 2025 in je del nacionalne pobude Ministrstva za izobraževanje, ki temelji na mednarodnih raziskavah na področju izobraževanja. Namen projekta je zbiranje podatkov na ravni šole, ki bodo predstavljali osnovo za odločitve širitve pilotskih modelov na druge šole na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

Spletna stran: https://www.edu.ro/scoli_pilot

Jezik: romunščina

3.1.4 Projekt ZNAČAJ (Caracterul)

Odgovorna institucija: CMBRAE (Občisnski center za izobraževalne vire in podporo Bukarešta)

O iniciativni: ZNAČAJ je izobraževalni projekt, ki si prizadeva razviti pozitivne in prilagojene vedenjske vzorce pri učencih, izgraditi močne značaje ter spodbujati pomen moralnih in etičnih vrednot in norm. Pozitivna vedenja se spodbujajo in krepijo skozi različne izobraževalne pristope, medtem ko se negativna in neuskaljena vedenja spreminjajo z aktivnim vključevanjem učencev v zanimive in interaktivne dejavnosti projekta. Glavni cilji projekta so povezani s procesom izobraževanja in oblikovanja značajev učencev ter razvijanjem pozitivnih lastnosti, kot so pozornost, sodelovanje, iskrenost, hvaležnost in odpuščanje. Projekt se običajno zaključi s tekmovanjem z naslovom "Moje sanje".

Spletna stran: www.cmbrae.ro

Jezik: romunščina

3.1.5 Projekt Pogovarjam se o sebi (Să-ți vorbesc despre mine)

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativni: Projekt se osredotoča na osebni razvoj, rast in opolnomočenje učencev na predšolski in šolski ravni. Njegovi glavni cilji so spodbujanje samospoznavanja, razvijanje pozitivnega odnosa do sebe in drugih ljudi, ustrezno izražanje čustev v socialnih interakcijah s sovrstniki in odraslimi, ustvarjanje okolij za svobodno izražanje čustev in ustvarjalnosti ter raziskovanje različnih poklicev prek prepoznavanja najljubših iger in dejavnosti. V projekt so aktivno vključeni učenci, učitelji, šolski svetovalni delavci in starši. Starši se v okviru svetovalnih srečanj opremijo z učinkovitimi komunikacijskimi strategijami ter razvijajo sposobnost vzpostavljanja odnosov s svojimi otroki. Pričakovani rezultati projekta vključujejo pozitiven odnos do sebe in drugih, zdrav in uravnotežen življenjski slog ter zdrave odnose znotraj šolskega in izvenšolskega okolja.

Spletna stran: www.cmbrae.ro

Jezik: romunščina

3.2 DOBRE PRAKSE NA LOKALNI RAVNI

3.2.1 Omrežja za spremembo

Odgovorna institucija: Barcelona Education Consortium

O iniciativih: Od leta 2017 konzorcij za izobraževanje v Barceloni vodi program "Mreže za spremembe", ki spodbuja preobrazbo izobraževalnega sistema mesta. Glavni cilj programa je pospešiti razvoj pravičnega in kakovostnega izobraževalnega sistema. Mreže predstavljajo kontekst za strokovno in medsebojno učenje ter strategijo za spodbujanje sprememb v barcelonskih šolah. Delovanje mrež temelji na temeljitem raziskovanju praks znotraj sodobnih teoretičnih okvirov. V šolskem letu 2020-2021 je 222 centrov obnovilo svojo zavezanost programu in sodelovalo v 18 mrežah v mestu Barcelona. V drugi fazi programa smo, izhajajoč iz pedagoških premislekov o viziji sprememb, ki so se oblikovali v prvih treh letih programa Mreže za spremembe, naredili korak naprej, zato zdaj raziskujemo njihov vpliv na šole ter njihovo preobrazbo.

Spletna stran: [Xarxes per al canvi \(edubcn.cat\)](http://Xarxes.per.al.canvi(edubcn.cat))

Jezik: katalonščina

3.2.2 Romunsko-danski center za integrirano edukacijo (RODACIE)

Odgovorna institucija: Urad za socialno pomoč in zaščito otrok, Okrožje 1, Bukarešta, Romunija

O iniciativih: Romunsko-danski center za integrirano izobraževanje je projekt, ki se je uradno začel leta 2012 pod vodstvom Urad za socialno pomoč in zaščito otrok, okrožje 1 in v sodelovanju s Fakulteto za psihologijo in edukacijske študije Univerze v Bukarešti, VIA University College na Danskem ter Centrom za vire in usposabljanje za socialne poklice - ProVocație. Projekt je na podlagi danskega modela v okviru javnih izobraževalnih ustanov ustanovil prve jasli, ki delujejo po najboljših praksah na področju predšolske vzgoje. Delno je bil financiran iz lokalnih sredstev in s sredstvi fundacije Velux.

Po pilotnem projektu (2011-2015) se je iniciativa na podlagi dokazov iz raziskav in prakse razširila na tri druge javne jasli in dva vrtca, ki jih financira lokalni proračun, vključno z usposabljanjem učiteljev. Poleg osredotočanja na prakse, utemeljene na raziskovalnih dokazih, in voden prenos (prilagojenih) praks, predstavlja tudi uspešen primer sodelovanja zainteresiranih strani na lokalni ravni.

Spletna stran: <http://www.dgaspc-sectorul1.ro/>

Jezik: romunščina

3.2.3 Občina Žalec kot mediator v integraciji otrok priseljencev

Odgovorna institucija: Občina Žalec

O iniciativih: Občina Žalec vsako leto sistematično spremlja število otrok migrantov v svoji pristojnosti, pri čemer se osredotoča na državo izvora kot kazalnik maternega jezika vsakega otroka. Tako lahko spremlja spreminjajočo se sestavo migrantske populacije ter prilagaja svoje strategije in ukrepe za spodbujanje vključevanja otrok migrantov. V zadnjih letih so na primer opazili znatno povečanje števila migrantskih družin iz Albanije. Za razliko od drugih skupin migrantov, ki večinoma prihajajo iz nekdanjih jugoslovanskih republik in govorijo slovanski jezik, zaradi česar se lažje učijo slovenščine, je albanski jezik zelo poseben jezik, ki ni podoben slovenščini, zato se ga albanski otroci težje učijo. Glede na te podatke občina deluje kot posrednik med otroki, družinami, vrtci in šolami na tem območju. Albanskim skupinam ponuja jezikovne tečaje, pri čemer se posebej osredotoča na ženske, saj imajo prav ženske običajno več stika z vzgojno-izobraževalnimi institucijami, hkrati pa slovenščino pogosto poznajo slabše kot moški. Da bi spodbudili komunikacijo med družinami in izobraževalnimi ustanovami, posebej podpirajo učenje jezika za albanske ženske. Financirajo tudi prevajalce v vrtcih in dodatne programe učenja jezika za osnovnošolce, financirajo pa tudi nevladne organizacije, ki za otroke migrantov izvajajo brezplačne vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

Spletna stran: /

Jezik: slovenščina

3.2.4 RoDaWell – Romunsko-danski center za dobrobit otrok (okrajna raven)

Odgovorna institucija: Univerza v Bukarešti in VIA University College Danska

O iniciativih: Po uspešni izvedbi projekta RODACIE (gl. zgoraj) je med letoma 2017 in 2019 v Bukarešti potekal še projekt RoDaWell, ki se je osredotočal na dvig učne uspešnosti z oblikovanjem in spodbujanjem modela izobraževanja, ki poudarja dimenzijo psihološke dobrobiti otrok (well-being) v vrtcih in osnovnih šolah. Projekt je bil namenjen izobraževalnim ustanovam z velikim številom otrok (v primerjavi s povprečjem na ravni mreže), ki so izpostavljene posebnim situacijam, kot so: posebne izobraževalne zahteve, revščina, migracije staršev, zanemarjanje, zlorabe ali zdravstvene težave.

Namen raziskave, izvedene v tem projektu, je bil oblikovanje podlage za izobraževalno intervencijo, ki se opira na danski model in je bila načrtovana za otroke med 3 in 10 letom starosti. Intervencija je bila najprej implementirana v dveh vrtcih in dveh osnovnih šolah v prikrajšanih socialnih okoljih v Bukarešti. Izvedena je bila longitudinalna primerjava dobrega počutja in akademske uspešnosti teh otrok s kontrolno skupino.

Dejavnosti projekta so vključevale: sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami pri razvoju individualnih načrtov za dobro počutje otrok, izmenjavo izkušenj in študijske obiske učiteljev v danskih šolah, razvoj raziskovalnih projektov, osredotočene na krepitev zmožnosti učiteljev in otrok za zaznavanje dobrobiti otrok. Po raziskavi so šolske intervence temeljile na štirih glavnih dejavnikih dobrobiti, ki slonijo na raziskovalnih dokazih: otrokova avtonomija, otrokovi medsebojni odnosi v šoli, učno okolje in vključenost. V okviru projekta je bilo razvitih tudi več orodij, ki jih lahko uporabljajo šole, zainteresirane za obravnavo dobrobiti otrok v šolah (vodnik po dobrem počutju, vaje RoDaWell, kartice z načeli dobrega počutja, delovni list za učence in orodje za samoocenjevanje za šole).

Pomemben rezultat projekta je bila uvedba novih kazalnikov kakovosti v nacionalne dokumente s področja zagotavljanja kakovosti, ki podpirajo (ponovno) akreditacijo in zunanjo evalvacijo izobraževalnih ustanov. Kazalniki se nanašajo na sistematično zbiranje podatkov (na ravni skupnosti in šole) o dejavnikih tveganja, ki lahko vplivajo na udeležbo v šoli, dobrobit otrok in njihovo predšolsko/šolsko uspešnost, ter na zagotavljanje ustreznosti učnih dejavnosti za dobrobit otrok.

Projekt je izvajala Fakulteta za psihologijo in edukacijske študije Univerze v Bukarešti v partnerstvu z VIA University College Denmark, ob podpori Ministrstva za izobraževanje in Romunske nacionalne agencije za zagotavljanje kakovosti v preduniverzitetnem izobraževanju. Projekt je financirala fundacija Velux.

Spletna stran: <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/>

Jezik: romunščina, angleščina

3.2.5 Projekt RESCUR, deskanje na valovih

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativih: Projekt RESCUR je projekt Comenius programa vseživljenjskega učenja, ki se osredotoča na razvijanje socialno-čustvenih veščin in krepitev odpornosti (*resilience*) pri otrocih. Program koordinira profesorica Carmel Cefai z Univerze na Malti. Cilj programa je graditi odpornost pri otrocih, starih 4–11/12 let (vrtec in osnovna šola), ter razvijati socialne, čustvene in kognitivne kompetence pri otrocih, tako da jih naučimo, kako uporabiti svoje prednosti in vire za premagovanje ovir ter nadaljnjo rast in

uspeh na različnih področjih njihovega življenja. Glavni cilji projekta so: razvijati in krepi socialno-čustveno učenje in odpornost, spodbujati pozitivno in prosocialno vedenje ter zdrave odnose, spodbujati duševno zdravje in dobrobit otrok, zlasti ranljivih (socialno prikrajšani, priseljenski, romski, predšolski, socialno izključeni otroci ...). Za doseg te ciljev sta nujna dobro sodelovanje med šolo in družino ter aktivno vključevanje družine v dejavnosti, ki jih predlaga program.

Projekt se je razvil kot odgovor na družbene, kulturne in ekonomske izzive, s katerimi se danes srečujejo številni evropski otroci. Za vrtce in šole ponuja učni načrt, povezan z odpornostjo. Program temelji na izobraževalnih vodnikih za učitelje, starše in vodnikih z dejavnostmi za otroke glede na njihovo starostno stopnjo (vrtec, zgodnja osnovna šola in pozna osnovna šola). Program po posebnem usposabljanju pilotno izvajajo šole na lokalni ravni. Učni program, ki ga predlaga ta projekt, se je uspešno izvajal v državah, vključenih v projekt (Grčija, Italija, Malta itd.).

Spletna stran: www.rescur.eu

Jezik: angleščina

3.2.6 AMN projekt za poklicno usmerjanje in svetovanje

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativni: AMN je platforma za poklicno svetovanje, ki jo je razvil AMN (Sibiu, Romunija). Zagotavlja nabor izobraževalnih orodij, ki ga lahko uporabljajo dijaki in študenti v srednješolskem in visokošolskem izobraževanju. Z uporabo orodij, ki jih ponuja platforma, učenci bolje spoznajo sami sebe, bolje razumejo svoje poklicne in osebne cilje ter prepoznajo korake, ki jih morajo prehoditi za njihovo uresničitev.

Kratica AMN pomeni: Ocenjevanje (assessment), upravljanje (management) in usmerjanje (navigation). Ocenjevanje se nanaša na proces odkrivanja osebnih spretnosti, interesov in talentov; upravljanje se nanaša na postopek ustvarjanja poročil in upravljanja pridobljenih informacij (vsak učenec prejme ocenjevalno poročilo z rezultati postopka ocenjevanja); usmerjanje pa se nanaša na postopek določanja ustreznih svetovalnih metod in opredelitve smeri študija, ki lahko vodijo k doseganju predlaganih individualnih ciljev.

AMN se uporablja na lokalni ravni, v šolah v Bukarešti, v okviru partnerstva med CMBRAE in AMN Sibiu. Poleg tega so podatki AMN tudi del raziskave o izobraževalnih in poklicnih možnostih učencev 8. Razreda, ki jo vsako šolsko leto izvede CMBRAE na lokalni ravni (Bukarešta).

Spletna stran: www.amn.ro, www.cmbrae.ro

Jezik: romunščina

3.3 DOBRE PRAKSE NA NACIONALNI RAVNI

3.3.1 Curriculum.nu – Skupaj gradimo osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje prihodnosti

Odgovorne institucije: VO-raad, PO-Raad, CNV onderwijs, de Algemene Onderwijsbond (Aob), de Federatie van Onderwijsvakorganisaties (FvOv), de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS), het Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS) en Ouders en Onderwijs

O iniciativni: Na Nizozemskem je bil Curriculum.nu vzpostavljen in se izvaja pod skupnim okriljem VO-raad, PO-Raad, CNV onderwijs, Algemene Onderwijsbond (Aob), Federatie van Onderwijsvakorganisaties (FvOv), Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS), Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS) in Ouders en Onderwijs. Izvajanje poteka v sodelovanju s SLO, nacionalnim strokovnim centrom za razvoj učnih načrtov.

Spletna stran: <https://curriculum.nu/>

Jezik: nizozemščina

3.3.2 OrKa – Program za analizo nacionalnega preverjanja znanja

Odgovorna institucija: RIC – Državni izpitni center Slovenije

Program OrKa je nastal na pobudo Državnega izpitnega centra Slovenije. Center vsako leto zbira podatke o uspešnosti učencev v različnih razredih osnovne šole. Učitelji in ravnatelji so imeli že v preteklosti vpogled v dosežke svoje šole in posameznih učencev po predmetih RIC pa se je zavedal, da zbrani podatki ponujajo tudi bistveno bolj poglobljen vpogled v dosežke različnih učencev npr. po spolu, jeziku, ki ga govorijo doma, učitelju predmeta itd. Vendar pa so poglobljene analize za učitelje praviloma precej zamudne. Center se je zato odločil ustvariti spletni program, ki tovrstne vpogled učiteljem ponuja na lažji način, hkrati pa šolam ponuja tudi možnost sodelovanja na delavnicah, na katerih zaposleni v centru šolam predstavijo delovanje in možnosti programa, hkrati pa skupaj z njimi obravnavajo področja, ki jih šole želijo razviti ali izboljšati. Pripravili so tudi obsežen priročnik, ki ga lahko učitelji uporabljajo, ko program uporabljajo samostojno.

Spletna stran: <https://www.ric.si/nacionalno-preverjanje-znanja/orka/>

Jezik: slovenščina

3.3.3 Usposabljanje za učitelje “Od raziskave do razreda”

Odgovorna institucija: Španska fundacija za znanost in tehnologijo - FECYT

O iniciativih: Španska fundacija za znanost in tehnologijo - FECYT je v sodelovanju s skupino strokovnjakov s področij kot so psihologija, edukacijske vede in nevroznanost, razvila spletni tečaj za usposabljanje učiteljev. Tečaj je namenjen razvoju znanja, prakse in sprejemanja odločitev v edukaciji, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah. Usposabljanje je strukturirano v pet modulov, vsak pa vključuje videoposnetek, infografike ali informativno besedilo. Moduli so: 1. Kaj je edukacija, ki sloni na znanstvenih ugotovitvah?; 2. Možgani kot organ izobraževanja; 3. "Študija pravi, da..."; 4. Edukacijske prakse, ki slonijo na znanstvenih ugotovitvah 5. V akciji. Tečaj se bo izvajal v različnih regionalnih centrih za usposabljanje učiteljev.

Spletna stran: <https://www.fecyt.es/es/FECYTedu/formacion-del-profesorado-de-la-investigacion-al-aula>

Jezik: španščina

3.3.4 Na poti k oblikovanju edukacijskih politik, ki sloni na znanstvenih ugotovitvah - Mehanizmi za mobilizacijo vednosti in raziskovanja v edukaciji

Odgovorna institucija: Center za razvoj in usposabljanje v visokem šolstvu, Univerza v Bukarešti, Romunija

O iniciativih: Raziskovalni projekt, ki je trajal tri leta (2015-2017), je bil osredotočen na odnos med raziskovanjem na področju izobraževanja in njegovo uporabo v procesu oblikovanja politik v romunskem izobraževalnem sistemu. Skladno z ugotovitvami iz prejšnjih raziskav in izhajajoč iz predpostavke, da obstaja večja verjetnost, da bodo izobraževalne politike doprinesle dolgoročne in pomembne sistemske

spremembe, če bo temeljila na ustreznih znanstvenih ugotovitvah, je projekt preučeval proces mobilizacije znanja in raziskovanja v odnosu do oblikovanja edukacijskih politik.

V projektu je bil uporabljen mešani metodološki pristop, ki je združeval anketo z raziskovalci, intervjuje z vodstvenimi delavci univerz ter fokusne skupine z raziskovalci in oblikovalci politik.

Rezultati so ponudili vpogled v različna stališča, ovire in priložnosti, ki jih prinaša mobilizacija znanja za oblikovanje edukacijskih politik. V okviru zaključka projekta so bili oblikovani tudi predloge za izboljšave. Dva posebej pomembna vidika projekta sta se nanašala na to, kako kontekst raziskovanja vpliva na uporabo izobraževalnih raziskav pri oblikovanju politik ter v praksi, ter na vpliv podiplomskega študija na prakso učiteljev.

Raziskovalni projekt je financiral romunski nacionalna agencija za znanstvene raziskave in inovacije, CNCS-UEFISCDI, številka projekta PN-II-RU-TE-2014-4-1605, številka pogodbe 367/1/10/2015.

Spletna stran: <https://impact2research.myfreesites.net/>

Jezik: romunščina, angleščina

3.3.5 Šole ugotovitev

Odgovorna institucija: Katalonski inštitut za vrednotenje javnih politik (Ivàlua) in Fundacija Jaume Bofill.

O iniciativih: Strategija za spodbujanje uporabe znanstvenih ugotovitev v izobraževanju je bila kot javna politika predstavljena novembra 2019, njen končni cilj pa je izboljšati edukacijo in zmanjšati neenakosti v izobraževanju. Splošni cilji programa so: a) zbiranje, razširjanje in ustvarjanje trdnih dokazov o izobraževalnih politikah in praksah, o njihovi uspešnosti in učinkovitosti; b) ustvarjanje priložnosti za izmenjavo in prenos znanja o uspešnih praksah; c) posvečanje pilotnim pobudam na podlagi dokazov in d) spodbujanje kulture evalviranja ter prakse nadzorovanega in rigoroznega eksperimentiranja v šolskem polju, povezovanje procesov odločanja z mednarodnimi trendi, ki temeljijo na dokazih/informacijah. Pobuda je trenutno ustavljena, informacij o njenem morebitnem nadaljevanju, ni.

Spletna stran: <https://fundaciobofill.cat/en/evidence-schools-research-for-educational-improvement>

Jezik: katalonščina

3.3.6 Project CRED (Curriculum Relevant, Educație Deschisă – Relevantni kurikulum, odprta edukacija za vse)

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativih: Splošni cilj tega projekta se osredotoča na preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja s sistemskimi ukrepi inovativne in trajnostne uporabe novega nacionalnega učnega načrta, in s tem povečanje dostopa do kakovostnih učnih izkušenj za učence v osnovnih in srednjih šolah. Projekt ima pet glavnih ciljev:

1. Spodbujanje enotnega in usklajenega kurikularnega pristopa, osredotočenega na kompetence, z namenom zagotavljanja enakih možnosti za učence iz ranljivih skupin, vključno s tistimi, ki so vključeni v program "Druga priložnost";

2. Spodbujanje didaktičnih pristopov, osredotočenih na kompetence, z razvojem in uporabo odprtih izobraževalnih virov, pomembnih za implementacijo novega učnega načrta za osnovno in srednješolsko izobraževanje v razredu (vsa ustvarjena gradiva bodo dostopna v virtualni šolski knjižnici);
3. Kurikularna usposobljenost 55.000 učiteljev osnovnega in srednjega šolstva za metodični pristop, osredotočen na ključne kompetence, v skladu z novim učnim načrtom in prilagajanje učnih dejavnosti posebnim potrebam vsakega učenca, vključno s tistimi, ki jim grozi predčasno prenehanje šolanja.
4. Povečanje kakovosti in ustreznosti šolskih dejavnosti, ki naslavljajo ranljive populacije učencev, z izvajanje inovativnih projektov, usmerjenih v razvoj ključnih spretnosti vsaj 2 500 učencev, ter motivacijskih učnih načrtov in obšolskih učnih okolij.
5. Izvajanje raziskav in tematskih študij o uporabi novega učnega načrta z vidika razvijanja ključnih spretnosti in podpore učencem, ki pripadajo ranljivim skupinam.

Ta projekt je pomemben in edinstven na nacionalni ravni, saj je usposobil 55.000 učiteljev in ustvaril veliko število odprtih izobraževalnih virov, ki so na voljo vsem na zgoraj omenjeni digitalni platformi.

Spletna stran: <https://www.educred.ro/eu-sunt-cred/despre-proiectul-cred/>

Jezik: romunščina

3.3.7 Projekt ROSE (projekt srednješolskega izobraževanja)

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativni: Projekt ROSE je namenjen zmanjšanju osipa na višjih stopnjah srednješolskega in visokošolskega izobraževanja ter povečanju stopnje uspešnosti na maturi v vključenih izobraževalnih ustanovah. Projekt koordinira ministrstvo za izobraževanje, osredotoča pa se predvsem na ranljive skupine. Vključuje tri glavne komponente: prva in druga sta namenjeni obravnavi akademskih in socialnih dejavnikov, ki vodijo k nizkemu učnemu uspehu v srednješolskem in terciarnem izobraževanju. Tretja komponenta vključuje dejavnosti, povezane z upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem. Komponenta 1 vključuje dva elementa. Prvi element vključuje šolske in sistemske ukrepe za zmanjšanje stopnje osipa v javnih srednjih šolah z nizkimi dosežki, povečanje stopnje dokončanja šolanja in izboljšanje stopnje uspešnosti pri maturi s pomočjo popravnih razredov, tutorstva, poklicnega svetovanja, coachinga, mediacije in osebnega razvoja ter zunajšolskih dejavnosti (izleti, prakse, tekmovanja, dejavnosti povezovanja šol itd.). Drugi element pa vključuje sistemske ukrepe, ki srednje šole podpirajo pri povečanju stopnje prehoda v visokošolsko izobraževanje z dejavnostmi, kot so: revizija učnega načrta za višje sekundarno izobraževanje; usposabljanje učiteljev in ravnateljev javnih šol na področjih izvajanja revidiranega učnega načrta, prilagajanja učnega načrta potrebam in sposobnostim različnih dijakov; izboljšanja učnih pogojev; revizije in posodobitve maturitetne zbirke predmetov in usposabljanja učiteljev na področju ocenjevanja ter izboljšanja obstoječe informacijske in tehnološke platforme; razvoja digitalnih učnih in izobraževalnih gradiv za izboljšanje procesov poučevanja in učenja. Druga komponenta je osredinjena na intervence in premostitvene programe na univerzitetni ravni. Le-ti so namenjeni podpori potrebam študentov, ki jim grozi osip na javnih fakultetah, in sicer z dejavnostmi, kot so: programi za izboljšanje znanja, tutorstvo, svetovanje, storitve usmerjanja in podpore, trenerske storitve, delavnice na posebnih področjih itd. Cilj projekta je podpreti 60000 ogroženih študentov s 300 fakultet (85 % javnih fakultet). Prav tako je ta komponenta fakultetam omogočila izvajanje poletnih premostitvenih programov, ki so vključevali dejavnosti, kot so: poletni tečaji za srednješolce; partnerstva med srednjimi šolami, univerzami in trgov delo za spodbujanje visokošolskega izobraževanja in poklicnega vključevanja; programi tutorstva v kampusu; ustanovitev učnih centrov na javnih univerzah s ciljem razvijanja posebnih kompetenc in zagotavljanja storitev učne podpore srednješolcem. V okviru te komponente je bilo približno 8000 srednješolcem ponujenih 160 premostitvenih programov.

Spletna stran: <http://proiecte.pmu.ro/web/guest/rose>

Jezik: angleščina, romunščina

3.3.8 Projekt QIE (Quality inclusive education – Kakovostna inkluzivna edukacija)

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativih: Projekt QIE je zasnoval in izvajal UNICEF Romunija. Izhajal je iz zahtevne realnosti, da veliko romunskih otrok še vedno ne obiskuje šole in nima dostopa do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, zlasti na prikrajšanih območjih, to pa onemogoča njihov razvoj, uspeh in uspešno ter izpolnjeno življenje. Otroci, pri katerih obstaja največje tveganje, da bodo opustili šolanje, večinoma prihajajo iz podeželskih območij, revnih družin, romskih skupnosti ali so hendikepirane. Po uradnih statističnih podatkih je stopnja osipa na podeželju trikrat višja kot v mestih. Poleg tega imajo romski otroci v primerjavi z drugimi otroki šestkrat manj možnosti za dokončanje srednješolskega izobraževanja zaradi različnih dejavnikov, med katerimi lahko omenimo revščino, diskriminacijo, nizek izobrazbeni status staršev, slabo vključenost družine v šolsko življenje, pomanjkanje ali slabo komunikacijo med šolo in družino itd. UNICEF je v Romuniji predlagal rešitve v obliki projekta QIE, katerega cilj je bil zagotoviti, da vsi otroci začnejo hoditi v šolo pri ustrezni starosti, ostanejo v šoli in se učijo. Za doseg tega cilja se je projekt osredotočil na razvoj partnerstva med šolo, družino in skupnostjo. Program se je od leta 2014 izvajal v številnih šolah s prikrajšanih območij. Intervence projekta so bile osredotočene na: usposabljanje vodstva šol in učiteljev za učinkovitejšo podporo vsakemu otroku; zagotavljanje izboljšanih učnih metod; razvoj partnerstva z družinami in podporo družinam pri razvoju njihovih starševskih veščin; dvig otrokove samozavesti in izobraževalnih aspiracij; povečanje zanimanja in podpore skupnosti za izobraževanje. Rezultati programa so bili impresivni. Tako je bilo 83 % ogroženih otrok prepričano, da bi prekinili šolanje; ogroženih otrok se je povečala udeležba v šoli se je povečala za 67 % ranljivih otrok; več kot polovica pa je izboljšala svoje učne dosežke.

Spletna stran: <https://www.unicef.org/romania/quality-inclusive-education-package>

Jezik: romunščina

3.3.9 Virtualna podjetja (VEs) (Firme de Exercițiu)

Odgovorna institucija: Nacionalni center za razvoj tehničnega in poklicnega izobraževanja (Romunija)

O iniciativih: Virtualna podjetja (VE), znana tudi kot *simulirana podjetja*, so domiselne entitete, ustvarjene v okviru izobraževalnega programa ali programa usposabljanja, ki učencem zagotavljajo praktične izkušnje na poslovnem področju. Ta podjetja so simulirana in se ne ukvarjajo z dejanskimi poslovnimi dejavnostmi.

V programu virtualnega podjetja so učenci razdeljeni v oddelke in so odgovorni za različne dejavnosti, značilne za podjetje, kot so prodaja, trženje, računovodstvo, upravljanje s človeškimi viri ... Naučijo se sodelovati v skupini, razvijajo svoje komunikacijske in pogajalske spretnosti, upravljajo proračun, komunicirajo s strankami in rešujejo probleme, povezane s poslovanjem.

Virtualna podjetja učencem zagotavljajo varno in nadzorovano okolje, v katerem lahko uporabijo teoretično znanje in bolje razumejo praktične vidike vodenja podjetja. Običajno se izvajajo v srednjih šolah, poklicnih šolah ali na univerzah, pogosto pa so vključena v študijske programe s področja ekonomije ali menedžmenta.

Glavni namen virtualnih podjetij je pripraviti mlade na poklicni svet ter jih seznaniti z realnostjo in izzivi poslovnega okolja. S sodelovanjem v virtualnem podjetju lahko učenci pridobijo praktične spretnosti ter razumevanje poslovnega upravljanja, odločanja in interakcij s strankami.

Pomembno je poudariti, da virtualna podjetja nimajo komercialnega namena, temveč so usmerjena v učenje in razvijanje strokovnih spretnosti.

Spletna stran: https://vocational-skills.ec.europa.eu/ncps/national-centre-technical-and-vocational-education-and-training-development-centrul-national-de_en

Jezik: romunščina, angleščina

3.3.10 Osebnostni razvoj ter usmerjanje in svetovanje v šolskem učnem načrtu

Odgovorna institucija: CMBRAE

O iniciativih: Za osnovnošolsko in gimnazijsko raven je bil razvit nov učni načrt. Pomembna elementa učnega načrta sta tudi svetovanje in osebni razvoja, rezultati pa kažejo, da je njuna vključitev v učni načrti povezana s pozitivnimi rezultati, predvsem v odnosu do dobrega počutja učencev, razvoja prenosljivih kompetenc ter vključenosti. Splošne kompetence zadevajo štiri področja: samospoznavanje in zdrav življenjski slog, socialno-čustveni razvoj, usmerjanje učenja, kompetence za usmerjanje kariere. Odgovornost učiteljev je, da strokovno in kakovostno izvajajo učni načrt na vsaki šoli. Nekateri inovativni vidiki se nanašajo na nekognitivne spretnosti, na razvoj kompetenc in izkustveno učenje, osredotočenost na učenca ter partnerstvo med učitelji in šolskimi svetovalnimi delavci.

Spletna stran:

https://programe.ise.ro/portals/1/2013_cp_i_ii/55_dezvoltare%20personala_cp_ii_omen.pdf

<https://programe.ise.ro/portals/1/curriculum/2017-progr/118-consiliere%20si%20dezvoltare%20personala.pdf>

<https://www.manuale.edu.ro/> (Dezvoltare personală, Consiliere și dezvoltare personală)

Jezik: romunščina

3.4 DOBRE PRAKSE NA MEDNARODNI RAVNI

3.4.1 Spodbujanje uporabe znanstvenih ugotovitev pri oblikovanju edukacijskih politik v Flandriji

Odgovorna institucija: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj – OECD

O iniciativah: Poročilo predstavlja enega od segmentov dela OECD na področju strateškega upravljanja edukacije. OECD v podporo državam pri iskanju najboljših načinov za doseganje nacionalnih ciljev v okviru struktur upravljanja na več ravneh analizira tudi flamske izkušnje z uvajanjem standardiziranih testov. V poročilu je uporabljen okvir, ki temelji na raziskavah in deležnike spodbuja k premislekom o možnostih, ki jih njihovem delu prinašajo standardizirani testi. Predlagan okvir temelji na povratnih informacijah ključnih deležnikov glede njihovih prepričanj, upanj in pomislekov glede uvedbe standardiziranih testov v flamskih šolah. Povratne informacije so bile zbrane med več strukturiranimi razpravami in tekom posveta, ki je bil organiziran s tem namenom. Poročilo v nadaljevanju navaja predloge za razvoj zmožnosti in motivacije odločevalcev na vseh ravneh izobraževalnega sistema za učinkovito uporabo znanstvenih ugotovitev v praksi, pri poučevanju in zagotavljanju kakovosti.

Spletna stran: [Promoting Education Decision Makers' Use of Evidence in Flanders | Educational Research and Innovation | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](https://www.oecd-ilibrary.org/education/promoting-education-decision-makers-use-of-evidence-in-flanders)

Jezik: angleški

3.4.2 OECD Education and Skills Today: What Romania can learn from other countries to inform its strategic vision for education

Odgovorne institucije: OECD & the European Commission's Directorate-General for Structural Reform Support (DG REFORM) & The Romanian Presidential Administration

O inicitativi: Leta 2016 je romunsko predsedstvo sprožilo pobudo "Izobražena Romunija", posvetovalni proces na ravni države, katerega cilj je bil opredeliti vizijo, cilje in akcijske načrte za romunski izobraževalni sistem do leta 2030. V okviru tega procesa je Romunija sodelovala z OECD in Generalnim direktoratom Evropske komisije za podporo strukturnim reformam (GD REFORM). Skupaj so pripravili vrsto političnih stališč, ki vključujejo tudi mednarodni vpogled, s čimer so skušali nasloviti obravnavo nekaterih osrednjih izzivov na področju izobraževanja, opredeljenih med posvetovalnim procesom. Obravnavane so bile štiri teme: [učiteljski poklic](#), [strokovno vodenje v šolah](#), [dostop do kakovostnega zgodnjega izobraževanja](#) in [pravičnost v izobraževanju](#). Vsaka od teh kratkih predstavitev je temeljila na raziskovalnih podatkih in ugotovitvah, ki so večinoma izhajali iz raziskave PISA, pa tudi iz drugih evropskih podatkov (Eurostat, Education and Training Monitor itd.). V kratkih poročilih so navedene znanstvene ugotovitve, mednarodni nasveti glede posameznih področij in posebni nasveti, prilagojeni romunskemu kontekstu.

Celotna analiza, vključno s štirimi povzetki o politikah, je strukturirana tako, da izhaja iz ustreznih ugotovitev in primerov najboljše prakse, v nadaljevanju pa ponuja posebne predloge za strokovnjake ter alternative in posebne ukrepe, ki naj bi jih obravnavali oblikovalci politik.

Spletna stran: <https://oecdeditoday.com/romania-strategic-vision-education/>

Jezik: angleški

3.4.3 CO:RE: Children online: Research and evidence – A knowledge base on children and youth in the digital age

Odgovorna institucija: European Union's Horizon 2020 EU.3.6.1.1 – The mechanisms to promote smart, sustainable and inclusive growth DT-TRANSFORMATIONS-07-2019 – The impact of technological transformations on children and youth

O inicitativi: Projekt CO:RE je projekt iz programa Obzorje 2020, namenjen zbiranju pomembnih podatkov, teorij, orodij, raziskav itd. v zvezi z otroki in mladimi v digitalni dobi. Projekt omenjene podatke in ugotovitve zbira na spletni strani, kjer do njih lahko dostopajo različni deležniki - od staršev do vlad -, s tem pa jih spodbujajo sprejemanju premišljenih odločitev v zvezi z otroki in mladimi. Poleg rezultatov in znanstvenih ugotovitev, se na spletni strani nahajajo tudi številne podatkovne zbirke. Na spletni strani redno izpostavljajo tudi ključne teme na tem področju, poseben razdelek pa je namenjen teoretičnim in metodološkim vprašanjem, s poudarkom na etičnih vprašanjih pri raziskovanju. Vse to je lahko dostopno na spletnem mestu, ki so ga ustvarili in ga urejajo, s čimer "omogočajo dostop do empiričnih podatkov, povezujejo dokaze z izobraževanjem in politiko ter ponujajo vire in orodja vsem, ki se ukvarjajo z otroki in mediji".

Website: <https://core-evidence.eu/>

Language: angleški; drugi